

Optræden i Århus.

Jubilæumssang om og til LOKK
Melodi: Præmiehist

**I dag skal vi da fejre, alle vore sejre
Tænk hvad vi har klaret i de fem og tyve år.
Vi ønsker os til lykke, med det store stykke
Af den lange vej, vi nu har nå'd og spår:
Nok er der problemer vi skal løse hen ad vej'n
Men LOKK vil stå i mange, mange år som håndfast tegn
På styrken som vi vinder, når vi sammen finder
Den erfaring er der virk'lig fremtid i !**

1.tema: Startfasen 1979-1980

Spm. Marianne, du var jo med fra starten - Hvordan og hvornår startede det hele egentlig?

Allerede i 1970'erne startede i Kvindebevægelsen en konkret snak omkring vold mod kvinder og hvilken holdning vi havde som kvinder overfor vold? Der var en voksende forståelse af at det private var politisk og at kvinder skulle støtte hinanden i at bekæmpe mænds vold mod kvinder. Der kom kurser i feministisk selvforsvar i 1975 og Joan-Søstrene oprettede en voldtægtsrådgivning i 1976. Det betød jo også rigtig meget at FN allerede i 1975 på kvindekongressen i Beijing havde fordømt vold mod kvinder. Og så havde vi jo også hørt om kvindekrisecentre i England og USA.

Spm. Men hvordan kom man i gang med at oprette krisecentre herhjemme?

I nogle byer i provinsen var man i fuld gang med at oprette krisecentre og kvindehuse, men der kom først rigtig gang i arbejdet ude med besættelsen af Dannerhuset i 1979. Det fik megen medieomtale og kvinder fra Dannerhuset var ude i mange byer og fortælle om Danner. Det inspirerede kvindegrupper og enkeltkvinder ude i de forskellige byer til at oprette krisecentergrupper, som skulle skaffe lokal støtte i form af penge, goodwill, lokaler, frivillige medarbejdere osv. og etablere samarbejde med amt, kommune, politi, Taxa, Falck, m.fl. Der var mange vanskeligheder, men iver og kampgejst var stor. Det viser den sang vi skal synges sammen nu:

Melodi: Jeg har aldrig fået noget

**At stoppe vold mod kvinder
så slet ingen bankes mør
det kan aldrig la' sig gør' ,
det kan aldrig la' sig gør'
I avler bare modstand,
når I hvæsser Jeres klør
Det ka' aldrig, aldrig, aldrig, aldrig, aldrig la' sig gør'**

Men vi vil vise verden
at vi sagtens kan og tør -
det kan sagtens la' sig gøre',
det kan sagtens la' sig gøre' .
Fordi så mange kvinder
er ej til at overhør' .
Det kan sagtens, sagtens, sagtens, sagtens, sagtens la' sig gøre' .

2. tema: De første landsseminarer 1980-ff.

Spm. Sad man ude i de enkelte byer og forsøgte at finde hver sin løsning?

Ja i starten, men meget tidligt – allerede i 1980 - indså vi jo, at der var behov for erfaringsudveksling, herunder udveksling af pjecer og andet skriftligt materiale, men også for politiske diskussioner for at finde en fælles landsdækkende platform.

Spm. Hvad gjorde man så?

Der blev afholdt seminarer i de enkelte byer, de første år blev de holdt 2 gange årligt. Det var meget primitivt de første år, for seminarerne blev som regel afholdt på skoler hvor vi sov på gulvet i gymnastiksalen i vores medbragte soveposer og luftmadrasser, og vi lavede mad sammen i skolekøkkenet. Ikke som nu, hvor vi bor på dejlige hoteller!

Og vi havde jo ingen penge, så der var altid rejseudligning så alle kunne være med uanset økonomisk formåen.

Spm. Kom der mange til de første seminarer?

Ja, på det allerførste landsseminar i Århus i februar 1980 var vi ca. 50 kvinder, heraf nogle fra Norge, og efter mange og lange diskussioner lykkedes det at blive enige om en fælles platform, der byggede på 5 principper:

- Metoden skulle være hjælp til selvhjælp
- Der måtte kun være kvindelige ansatte
- Krisecenteret skulle have hemmelig adresse
- fuld offentlig finansiering og
- flad struktur.

Spm. Kunne I blive enige om at fastholde et fælles grundlag?

Svar: Njaaa - på de følgende seminarer i Odense (1981) og Silkeborg i 1982 var vi stadig meget uenige om det kvindepolitiske grundlag, bl.a. var der livlig diskussion om lønnet/ulønnet arb.kraft, men i Ålborg i 1983 lykkedes det endelig at få vedtaget et fælles politisk arbejdsgrundlag, som alle kunne tilslutte sig. På seminaret i Esbjerg okt. 1984 var vi 150 kvinder fra 25 kc i Danmark og 2 kvinder fra Grønland. Her vedtog vi en Programerklæring bl.a. om ændringer i lovgivningen.

Spm. Hvornår vedtog man aktionsdagen?

På seminaret på Danner i nov. 1982 var vi 200 kvinder fra hele landet som blev

enige om at udråbe den 2. november til aktionsdag mod vold mod kvinder, og det er den stadigvæk.

Spm. Var der ikke også noget med et blad?

Jo, bladet Amazonerne udkom med 2 numre, så slap kræfterne op!

3. tema: Mænd

Spm. Var der slet ingen mænd med i arbejdet?

Svar: Uha-da-da, nej – er du tosset - det kan du tro der ikke var. Lige fra starten i 1983 havde Horsens kc som det eneste i landet nogle få mandlige frivillige, men på landsseminaret i Ålborg i okt. 1983 måtte en mandlig frivillig fra Horsens KC lide den tort at blive bortvist fra seminaret, da flertallet gik ind for, at kun kvinder kunne arbejde i kc og følgelig kunne kun kvinder deltage i landsseminarerne. Men ude omkring i landet var faktisk mange mandlige politikere og andre mænd, der støttede arbejdet moralsk, politisk og økonomisk.

Sangen, som vi vil synge sammen, viser hvordan indstillingen var hos mange dengang:

Melodi: Skipper Clements morgensang

Hannen har galet tusinde gange
Stå nu kun fast for vi er de mange
Lad ikke fremtiden sige om os
Fordomme knægted' os uden at slås.
Piger, kvinder, tapre madammer
Nu skal de mærke at hunnerne glammer!

Spm. Men mænd må da godt være med nu – hvornår begyndte det?

Svar: Vi blev jo mindre rabiante med tiden !!

Men på "Nordiske kvinder mod vold" i Helsingør engang midt i 1990'erne ønskede nogle af deltagerne, at Foreningen Far ikke måtte være til stede, selv om den mødte op med kvindelige repræsentanter. Men forsamlingen gav dem lov til at være med, og det gav en vældig ballade og førte til at deltagerne fra Sverige og Danner udvandrede fra konferencen.

Spm. Hvad med mandlige ansatte i krisecentrene?

Nogenlunde samtidig – jeg kan ikke lige huske hvornår - ansatte Røntofte en mandlig medarbejder, men det var der ikke mange, der tog anstød af. I dag er der flere kc, der har mandlige ansatte og også mænd i bestyrelserne.

Spm. Men nu er der da også mænd med i LOKK

Svar: I LOKKs sekretariat ansatte man i 2003 en mandlig jurist og for et par år siden endnu en mandlig medarbejder. Men sjovt nok er der stadig ingen mænd med i LOKKs bestyrelse, selv om de nye vedtægter fra 2009 tillader mandlige bestyrelsesmedlemmer, men måske ønsker medlemmerne det stadig ikke.

Nu husker du forkert – der var en mand i bestyrelsen – igen var det Røntofte som gik foran og opstillede en mandlig politibetjent fra deres bestyrelse. Men han holdt jo godt nok ikke så længe i LOKKs bestyrelse!

Og for nogle år siden er LOKK indgået i et samarbejde omkring behandlingstilbud til voldelige mænd.

4. tema: LOKK bliver til - vi organiserer os. Årene 1987-1995

Spm. Men Marianne: Hvornår opstod egentlig tanken om at oprette en landsorganisation?

Svar: På landsseminaret i Sønderborg, okt.1985 drøftede vi behovet for organisering på landsplan, bl.a. for at have større gennemslagskraft i medierne og for at kunne påvirke lovgivningen. En gruppe fra Danner påtog sig at udarbejde forslag til struktur, vedtægter, arbejdsopgaver m.v.

Så vidt jeg ved var det meningen at landsorganisationen skulle nedsætte på seminaret i Randers i 1986, men det blev en jo ikke - hvorfor?

Nej, forarbejdet var ikke færdigt, så der blev nedsat en ny vedtægtsgruppe, der skulle fremlægge udkast til vedtægter på seminaret i Kolding året efter.

På landsseminaret i Kolding, okt. 1987 på Kolding Højskole stiftede vi så foreningen LOK. Der var flad struktur – dvs. ingen bestyrelse eller forkvinde, og kun landsseminaret kunne træffe beslutninger. En økonomigruppe skulle varetage budget og regnskab, og Foreningens adresse skulle være det kc som påtog sig at arrangere næste års landsseminar – første gang i 1988/89 var det Røntofte.

Der blev nedsat 2 arb.grupper: Lovgrundlagsgruppen og Gruppen vedr. kvinders retsstilling. Der var også et stort ønske om at udgive et blad, men det var der ingen ressourcer til.

Spørgsmål: Men hvordan kunne det fungere rent praktisk?

Det gik da så nogenlunde, men det var altså ikke praktisk, fordi der ikke løbende kunne tages beslutninger – det kunne jo kun ske på det årlige landsseminar. Så i begyndelsen af 1990'erne begyndte vi at tale om at få en traditionel foreningsstruktur med bestyrelse og forkvinde.

Spørgsmål: Var det ikke på Bornholm at snakken om en bestyrelse startede???

Svar: Jo, på LOK's årsmøde på Bornholm i 1994 blev der nedsat en vedtægtsgruppe, der skulle lave udkast til nye vedtægter til seminaret i Aarhus, men alt var anarki – nedsættelse af vedtægtsgruppe var totalt anarki – vi skulle sove på gulvet osv.

Sp: Hvordan gik årsmødet i Århus, - blev der så valgt en bestyrelse?

Svar: Jo, det gjorde der da, men der var vilde tumulter. Der var kvindekamp om mikrofonen og magten, og ordstyreren truede med at suspendere generalforsamlingen. Men vedtægterne blev da vedtaget, navnet ændredes til LOKK og Else Holm blev valgt for eet år. Året efter blev Jytte Meinholt valgt og var forkvinde i mange år i LOKK. Sekretariat "boede" hjemme hos Jytte i de første år.

Spørgsmål: Hvordan var det egentlig at sidde i bestyrelsen den gang??

Svar: Det var forvirrende – vi skulle jo finde vores ben, og der var stor uenighed om, i hvilken kvindepolitisk retning vi skulle gå i LOKK.

5. tema: LOKK fra 1995 til i dag

Spm.: Hvornår og hvor fik LOKK de første sekretariatslokaler?

Svar: I 2000 fik Sekretariatet gratis lokaler hos Kvindeligt Arbejderforbund på Island Brygge, og året efter blev Anne Mau ansat som Sekretariatsleder. Så kom der styr på tingene og mange projekter startede. Herefter voksede sekretariatet hurtigt og fik mange medarbejdere, og der kom gang i en masse aktiviteter:

Det tager vi lige en sang om – vi synger de første 2 vers af jubilæumssangen:

Melodi: Menuet af Elverhøj

Et kvart århund' red hold da op, LOKK har fortjent en glorie
Men må dog li' godt nøjes med lidt spot på sin historie.
De kom, de så og de tog fat, skønt der var ingen penge
Men midlerne de skaffed' sig, det vared' ikke længe.

Det første sted LOKK flytted' ind hos KAD på Bryggen
Og fik en fuldtids sekretær, ja det var bare lykken.
Og personalet voksed' støt, de knokled' hele tiden
med hotline, kurser, statistik, projekter, hjemmesiden.

Spm. : Skete der ikke også en ideologisk udvikling på det overordnede plan ?

Jo, der blev vedtaget Etske retningslinjer 2003 og nye vedtægter i 2009, som åbnede mulighed for eksterne og mandlige bestyrelsesmedlemmer. Samme år -2009 - fik LOKK ny forkvinde (Birgit Søderberg), og en protektor: kronprinsesse Mary.

Spørgsmål: Der var jo begyndt at komme kvinder og børn med anden etnisk baggrund end dansk på krisecentrene – hvad gjorde man ved det?

LOKK kom med i en ministeriegruppe og havde dermed direkte adgang til at tale med socialministeren – det var Karen Jespersen fra Socialdemokratiet. Den stigende opmærksomhed på de etniske kvinder, især de unge, førte bl.a. til projekter med Rådgivning til etniske familier og oprettelse af Special-krisecenter for truede unge udsat for æresrelateret vold.

6. tema: Børn på krisecentre

Spørgsmål: Hvor var børnene på KC i hele denne periode??

I starten var der kun fokus på kvinderne, børnene fulgte bare med. Men allerede på seminaret i Sønderborg i oktober 1985 var der oplæg af Else Christensen

om vold mod børn og gruppediskussion om børns vilkår i kc. Og der var stor enighed om at det var på tide at børnenes oplevelse af volden skulle tages op og at vi forsøgte at gøre noget ved dette problem.

Ja, der var meget fokus på børnene med ansættelse af børnepædagoger specielt på Amtskrisecentre, men ellers var det meget forskelligt hvad man gjorde på krisecentre, som dog alle prioriterede børnene højt. De enkelte krisecentre havde aktiviteter og grupper for børn, men der skulle gå lang tid før der skete noget professionelt og på landsplan.

Spørgsmål: Hvornår skete der så noget?

Svar: I 1996 fik vi KRIB-midlerne, og det gav penge til ansættelse af pædagoger på krisecentre, og samme år blev LOKKs Børnegruppe nedsat. Der blev holdt børneseminarer og udarbejdet Børnestatistik – det var noget nyt, for kvindestatistikkerne havde vi jo haft længe. Men nu kom Socialministeriet ind i billedet, da Formidlingscentret for Socialt udsatte og LOKK begyndte at samarbejde om udarbejdelse af statistikkerne.

Og endelig i 2008 blev det lovfæstet, at børn på krisecentre skal tilbydes psykologhjælp. For nylig fik også kvinderne tilbud om psykologhjælp, og det var ikke for tidligt!

7. tema: Internationalt arbejde 1996 ff.

Spm.: Hvad skete der Internationalt og var LOKK med i det ?

Svar: Ja, Først og fremmest var der jo møderne med de andre nordiske kvinder på de årlige konferencer "Nordiske Kvinder Mod Vold", som allerede fra en gang i 90'erne blev afholdt hvert år på skift i Skandinavien og Grønland. Indholdet var faglige oplæg og nyttig erfaringsudveksling.

På europæisk plan fik LOKK 1 medlem ud af 3 repræsentanter fra Danmark i EU's ekspertudvalg WAVE., der i en fireårs periode skulle mødes 2 gange årligt og lave statements til alle EU`s regeringer plus Østeuropa. Danmark kom først rigtigt med i 2002 med regeringens store kampagne "STOP VOLDEN - BRYD TAVSHEDEN" og med handleplanerne 2002, 2005 og 2010.

Og så er der jo i de senere år afholdt de store internationale konferencer om bekæmpelse af vold mod kvinder – første gang i Montreal i 2010 og i Washington i 2012, hvor op mod tusinde kvinder fra hele verden deltog.

Spm.: Har LOKK ikke også været med til at oprette krisecentre i udlandet?

Jo, det første projekt var i Skt. Pedersborg, hvor LOKK arbejdede med uddannelse om vold i familien, kvinders retsstilling og demokratiproces inden for socialforvaltning og politi. Desuden har LOKK medvirket ved oprettelse af krisecentre og bekæmpelse af vold mod kvinder flere steder i verden: i Kaliningrad, Polen, Vietnam, Kurdistan, Palæstina etc. –

8. tema: LOKK og fremtiden - Afslutning

Det er jo fantastisk hvad der er opnået i de sidste 25 år, og det viser hvor vigtigt det var at vi fik en landsorganisation.

Ja, man må jo sige, at LOKK er blevet mere strømlinet som årene er gået, men jo også mere faglige – heldigvis til glæde for vores voldsudsatte medsøstre!

Ja, og det er rigtig spændende, hvad de næste 25 år vil bringe. Vi har jo mange visioner for fremtiden, for der er stadig meget at kæmpe for. Og vi siger tak til alle pionererne i LOKK gennem årene og ønsker god vind fremover.

Og jeg synes at vil skal slutte af med at synge de sidste 2 vers af jubilæums-sangen om og til LOKK:

Melodi: Menuet af Elverhøj

**For LOKK er ikke den der nøj's med mange tomme ord
Nej gennem 25 år har LOKK sat mange spor.
Og altid LOKK er med på nyt, opretter ny projekter
I ind- og udland mangefold, ja store ting LOKK magter!**

**Vi ønsker LOKK i mange år må holde fanen hævet
Så kvindesagen fremgang får og ingen mer bli'r tævet.
At slappe af for Jer er nyt, men prøv mens jubikoret
Si'r tak for mange gode år med LOKK ved kvinderoret.**